

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 248/2013-21

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. apríla 2013 predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., B., zastúpenej advokátom JUDr. B. F., ktorými namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a tiež porušenie čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Svidník v konaniach vedených pod sp. zn. 3 Er 314/2011, sp. zn. 2 Er 678/2010, sp. zn. 3 Er 438/2011, sp. zn. 3 Er 95/2011, sp. zn. 2 Er 94/2010, sp. zn. 8 Er 23/2011, sp. zn. 6 Er 661/2010, sp. zn. 7 Er 370/2011, sp. zn. 4 Er 427/2010, sp. zn. 7 Er 298/2009, sp. zn. 3 Er 356/2010, sp. zn. 4 Er 743/2010, sp. zn. 6 Er 463/2010, sp. zn. 6 Er 599/2010, sp. zn. 2 Er 317/2010 a sp. zn. 2 Er 303/2010, a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., vedené pod sp. zn. Rvp 3894/2012 až sp. zn. Rvp 3909/2012 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 3894/2012.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnené.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 2. mája 2012 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., B. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorými namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) a tiež porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom Okresného súdu Svidník (ďalej len „okresný súd“) v konaniach vedených pod sp. zn. 3 Er 314/2012, sp. zn. 2 Er 678/2010, sp. zn. 3 Er 438/2011, sp. zn. 3 Er 95/2011, sp. zn. 2 Er 94/2010, sp. zn. 8 Er 23/2011, sp. zn. 6 Er 661/2010, sp. zn. 7 Er 370/2011, sp. zn. 4 Er 427/2010, sp. zn. 7 Er 298/2009, sp. zn. 3 Er 356/2010, sp. zn. 4 Er 743/2010, sp. zn. 6 Er 463/2010, sp. zn. 6 Er 599/2010, sp. zn. 2 Er 317/2010 a sp. zn. 2 Er 303/2010 (ďalej aj „napadnuté konania“).

2. Zo sťažností vedených ústavným súdom (s takmer identickým obsahom, s rozdielom len v označení povinného, čísla zmluvy o úvere a spisových značiek uvedených konaní, pod ktorými sú konania vedené súdnym exekútorom) vyplýva, že sťažovateľka (oprávnená, pozn.) osobitne podanými návrhmi požiadala zvoleného súdneho exekútora o vykonanie exekúcií. Zvolený súdny exekútor, postupujúc podľa procesnej úpravy obsiahnutej v zákone Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších

zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“), následne požiadal okresný súd o udelenie poverení na vykonanie exekúcií, o ktorých okresný súd podľa sťažovateľky doteraz nerozhodol. Sťažovateľka v tejto súvislosti poukazuje na ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku a uvádza: „*V exekučnom konaní... je založená povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie do 15 dní od doručenia takejto žiadosti ak je exekučným titulom vykonateľné rozhodnutie rozhodcovského súdu.*“

3. Sťažovateľka uvádza: „Porušovateľ napriek tomu, že vec ním prejednávaná;
- nevykazuje prvky nadmernej právnej zložitosti;
- si nevyžaduje takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu...;
do dňa spísania tejto sťažnosti nerozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.“

Sťažovateľka zastáva názor, že v napadnutých konaniach je okresný súd neodôvodnene nečinný, resp. koná neefektívne, a preto podala 25. mája 2011 v zmysle § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov predsedovi okresného súdu sťažnosti na prietahy v ňou iniciovaných exekučných konaniach. Sťažovateľka k sťažnostiam nepriložila označené sťažnosti adresované predsedovi okresného súdu.

Sťažovateľka uvádza chronológiu žiadostí o informácie o stave konaní pred okresným súdom a sťažností na prietahy v konaní, ktoré podala od 2. júla 2009 (ďalej 23. septembra 2009, 13. novembra 2009 atď.), a uvádza, že „Porušovateľ doposiaľ neuskutočnil žiadne účinné a efektívne riadiace opatrenia na odstránenie porušovania práv sťažovateľa a to napriek tomu, že sťažovateľ adresoval porušovateľovi rad žiadostí, výziev a sťažností“.

Uvedeným postupom okresného súdu v napadnutých konaniach malo podľa sťažovateľky dôjsť k porušeniu jej základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva

na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu a tiež k porušeniu čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru upravujúcich zákaz diskriminácie.

Podaniami doručenými ústavnému súdu 2. mája 2012 sťažovateľka spresnila petit svojich sťažností v predmetných konaniach.

4. Sťažovateľka žiada, aby ústavný súd o jej sťažnostiach rozhodol nálezom, v ktorom vysloví, že postupom okresného súdu v napadnutých konaniach boli porušené ňou označené práva, prikáže okresnému súdu, aby v nich konal bez zbytočných prieťahov, a zakáže okresnému súdu, aby pokračoval v diskriminácii. Sťažovateľka sa zároveň domáha, aby jej ústavný súd priznal primerané finančné zadosťučinenie, ako aj úhradu trov konania.

II.

5. Podľa § 31a zákona Národnej rady Slovenskej republiky o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“). V zmysle § 112 ods. 1 OSP v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie veci, ktoré sa uňho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov. Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 OSP.

6. S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 3894/2012 až sp. zn. Rvp 3909/2012 a z tohto obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť uvedených sťažností a taktiež prihliadajúc na totožnosť v osobe sťažovateľky a okresného súdu, proti ktorému tieto sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd, uplatniac citované právne normy, tak, ako to je uvedené v bode I výroku tohto uznesenia.

III.

7. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

10. Podľa § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde k sťažnosti sa pripojí kópia právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkaz o inom zásahu.

11. Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

12. Podľa čl. 12 ods. 2 ústavy základné práva a slobody sa zaručujú na území Slovenskej republiky všetkým bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, jazyk, vieru

a náboženstvo, politické či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie. Nikoho nemožno z týchto dôvodov poškodzovať, zvyhodňovať alebo znevýhodňovať.

13. Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastniť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

14. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

15. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

16. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu...

17. Podľa čl. 14 dohovoru užívanie práv a slobôd priznaných týmto dohovorom sa musí zabezpečiť bez diskriminácie založenej na akomkoľvek dôvode, ako je pohlavie, rasa, farba pleti, jazyk, náboženstvo, politické alebo iné zmýšľanie, národnostný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnostnej menšine, majetok, rod alebo iné postavenie.

18. Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

Predchádzajúce ustanovenie nebráni právu štátov prijímať zákony, ktoré považujú za nevyhnutné, aby upravili užívanie majetku v súlade so všeobecným záujmom a zabezpečili platenie daní a iných poplatkov alebo pokút.

19. Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul; ak ide o exekučné konanie vykonávané na podklade rozhodnutia vykonateľného podľa § 26 zákona č. 231/1999 Z. z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov, exekučný titul sa nepreskúma. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

20. Podľa § 41 ods. 2 Exekučného poriadku podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade...

c) notárskych zápisníc, ktoré obsahujú právny záväzok a v ktorých je vyznačená oprávnená osoba a povinná osoba, právny dôvod, predmet a čas plnenia, ak povinná osoba v notárskej zápisnici s vykonateľnosťou súhlasila,

d) vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských súdov a rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených.

21. Podstatou sťažností je tvrdenie sťažovateľky, že nedôvodnou nečinnosťou a neefektívnou a nesústredenou činnosťou okresného súdu v exekučných konaniach pri rozhodovaní o žiadostiach súdneho exekútora o udelenie poverení na vykonanie exekúcií boli porušené jej označené práva.

A. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v napadnutých konaniach

22. O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti ide vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05).

23. Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 280/08).

24. Ústavný súd dožiadaním od okresného súdu a zo spisov napadnutých konaní zistil tento stav konaní:

- konanie vedené pod sp. zn. 3 Er 314/2011 (Rvp 3894/2012) začalo podaním žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie 20. mája 2011, uznesením sp. zn. 3 Er 314/2011 z 3. júna 2012 bola žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia zamietnutá,

- konanie vedené pod sp. zn. 2 Er 678/2010 (Rvp 3895/2012) začalo podaním žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie 20. októbra 2010, uznesením sp. zn. 2 Er 678/2010 z 10. mája 2012 bola žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia zamietnutá,

- konanie vedené pod sp. zn. 3 Er 438/2011 (Rvp 3896/2012) začalo podaním žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie 15. júla 2011, uznesením sp. zn. 3 Er 438/2011 z 31. mája 2012 bola žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia zamietnutá,

- konanie vedené pod sp. zn. 3 Er 95/2011 (Rvp 3897/2012) začalo podaním žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie 14. februára 2011, uznesením sp. zn.

3 Er 95/2011 z 25. mája 2012 bola žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia zamietnutá,

- konanie vedené pod sp. zn. 2 Er 94/2010 (Rvp 3898/2012) začalo podaním žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie 19. februára 2010, uznesením sp. zn. 2 Er 94/2010 z 10. októbra 2011 bolo exekučné konanie zastavené,

- konanie vedené pod sp. zn. 8 Er 23/2011 (Rvp 3899/2012) začalo podaním žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie 7. februára 2011, uznesením sp. zn. 8 Er 23/2011 z 25. mája 2012 bola žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia zamietnutá,

- konanie vedené pod sp. zn. 6 Er 661/2010 (Rvp 3900/2012) začalo podaním žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie 13. októbra 2010, uznesením sp. zn. 6 Er 661/2010 z 24. mája 2012 bola žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia zamietnutá,

- konanie vedené pod sp. zn. 7 Er 370/2011 (Rvp 3901/2012) začalo podaním žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie 14. júna 2011, uznesením sp. zn. 7 Er 370/2011 z 24. mája 2012 bola žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia zamietnutá,

- konanie vedené pod sp. zn. 4 Er 427/2010 (Rvp 3902/2012) začalo podaním žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie 24. júna 2010, uznesením sp. zn. 4 Er 427/2010 zo 17. mája 2012 bola žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia zamietnutá,

- konanie vedené pod sp. zn. 7 Er 298/2009 (Rvp 3903/2012) začalo podaním žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie 24. júla 2009, uznesením sp. zn. 7 Er 298/2009 zo 16. augusta 2012 bola žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia zamietnutá,

- konanie vedené pod sp. zn. 3 Er 356/2010 (Rvp 3904/2012) začalo podaním žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie 28. mája 2010,

- konanie vedené pod sp. zn. 4 Er 743/2010 (Rvp 3905/2012) začalo podaním žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie 29. novembra 2010, uznesením sp. zn. 4 Er 743/2010 z 1. júna 2012 bola žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia zamietnutá,

- konanie vedené pod sp. zn. 6 Er 463/2010 (Rvp 3906/2012) začalo podaním žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie 16. júla 2010, uznesením sp. zn. 6 Er 463/2010 z 24. augusta 2012 bola žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia zamietnutá,

- konanie vedené pod sp. zn. 6 Er 599/2010 (Rvp 3907/2012) začalo podaním žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie 23. septembra 2010, uznesením sp. zn. 6 Er 599/2010 zo 14. mája 2012 bola žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia zamietnutá,

- konanie vedené pod sp. zn. 2 Er 317/2010 (Rvp 3908/2012) začalo podaním žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie 10. mája 2010, uznesením sp. zn. 2 Er 317/2010 z 30. mája 2012 bola žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia zamietnutá,

- konanie vedené pod sp. zn. 2 Er 303/2010 (Rvp 3909/2012) začalo podaním žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie 28. apríla 2010, uznesením sp. zn. 6 Er 599/2010 z 10. mája 2012 bola žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia zamietnutá.

25. Ústavný súd zistil, že v čase doručenia sťažností ústavnému súdu (2. mája 2012) trvala doba konania na všeobecných súdoch vo veci sp. zn. 3 Er 314/2012 – 11 mesiacov, vo veci sp. zn. 2 Er 678/2010 – 18 mesiacov, vo veci sp. zn. 3 Er 438/2011 – 10 mesiacov, vo veci sp. zn. 3 Er 95/2011 – 14 mesiacov, vo veci sp. zn. 8 Er 23/2011 – 15 mesiacov, vo veci sp. zn. 6 Er 661/2010 – 19 mesiacov, vo veci sp. zn. 7 Er 370/2011 – 11 mesiacov, vo veci sp. zn. 4 Er 427/2010 – 22 mesiacov, vo veci sp. zn. 7 Er 298/2009 – 33 mesiacov, vo veci sp. zn. 3 Er 356/2010 – 21 mesiacov, vo veci sp. zn. 4 Er 743/2010 – 17 mesiacov, vo veci sp. zn. 6 Er 463/2010 – 21 mesiacov, vo veci sp. zn. 6 Er 599/2010 – 19 mesiacov, vo veci sp. zn. 2 Er 317/2010 – 23 mesiacov a vo veci sp. zn. 2 Er 303/2010 – 24 mesiacov.

Vo veci sp. zn. 2 Er 94/2010 sa sťažovateľka na ústavný súd obrátila so svojou sťažnosťou osobne podanou 2. mája 2012 až v čase, keď porušenie označených práv na všeobecnom súde, ktorý označila za účastníka konania, už netrvalo (konanie vedené pod sp. zn. 2 Er 94/2010 bolo zastavené 10. novembra 2011).

26. Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 48/03, III. ÚS 59/05). V prípade, keď ústavný súd zistil, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, spravidla návrh odmietol ako zjavne neopodstatnený (I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01, III. ÚS 59/05).

27. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy alebo práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02) zohľadňuje tri, resp. štyri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníkov súdneho konania (2), postup samotného súdu (3) a význam veci pre účastníka (4).

28. V posudzovanom prípade je významná, priam kľúčová, skutočnosť, že sťažovateľka pred okresným súdom iniciovala značne vysoký počet exekučných konaní (ide o stovky až tisíce exekučných konaní – návrhov v typovo obdobných veciach). Ústavný súd konštantne judikuje, že zaťaženosť súdov, nadmerné množstvo vecí, v ktorých sa musí zabezpečiť súdne konanie, nie je dôvodom, ktorý by zbavoval súd, resp. štát zodpovednosti za zbytočné priet'ahy v konaní. Priet'ahy by mohli byť takto ospravedlniteľné len na krátky čas a len v tom prípade, že by sa prijali adekvátne opatrenia na riešenie situácie [napr. II. ÚS 48/96, I. ÚS 39/00, III. ÚS 425/2012, mutatis mutandis Buchholz proti Nemecku (rozhodnutie komory, 6. máj 1981, č. 7759/77, § 51 a § 61); Zimmermann a Steiner proti Švajčiarsku (rozhodnutie komory, 13. júl 1983, č. 8737/79, § 29, § 30), pozri aj KMEC, J., KOSAŘ, D., KRATOCHVÍL, J., BOBEK, M. Evropská úmluva o lidských právech. Komentář. Praha: C.H. Beck, 2012, s. 710, s. 715. ISBN 978-80-7400-365-3.]. Ústavný súd však konštatuje, že danú judikatúru vytvoril po vzore Európskeho súdu pre ľudské práva na ochranu práva na konanie bez zbytočných priet'ahov v takpovediac nehromadných veciach. Nešlo teda (dosiaľ) o situácie, keď jeden navrhovateľ stovkami až tisíckami podaní prispel k zaťaženosti súdu, a teda k dlhšej dobe rozhodovania, aj sám.

Už uvedená doktrína absencie možnosti liberácie z dôvodu zaťaženia aj naďalej plne platí, avšak v prípadoch relevantne odlišných od prerokúvanej veci (porovnaj proces argumentácie nazývaný odlišenie, ang. *distinguishing*, v *common law* v KÜHN, Z., BOBEK, M., POLČÁK, R. a kol. *Judikatura a právní argumentace*. Praha : Auditorium, 2006, s. 22, s. 29. ISBN 80-903786-0-9.). V prípadoch obdobných prerokúvanej veci sa táto doktrína modifikuje do podoby reflektovanej v tomto rozhodnutí. Pre súčasný prípad a prípady obdobné, kde, ako už ústavný súd uviedol, jediná sťažovateľka iniciovala konanie v stovkách až tisíckach typovo obdobných vecí, je nevyhnutné vziať daný fakt do úvahy, a to smerom ku kritériám posudzovania prietáhov a v záujme ochrany práv a slobôd iných.

29. In concreto tak ústavný súd túto skutočnosť musel zohľadniť pri posudzovaní kritéria faktickej zložitosti veci/vecí (referenčným vzhlľadom na špecifiká prípadov nie je jedna vec sťažovateľky, ale jej typovo rovnaké veci pred konkrétnym súdom), o ktorej/ktorých súd koná, a kritéria správania sťažovateľky ako účastníčky súdneho konania. Povinnosť všeobecného súdu vysporiadať sa s veľkým množstvom podaní sťažovateľky ipso facto zvyšuje faktickú zložitnosť veci/vecí z dôvodov, ktoré vyplývajú zo správania sťažovateľky.

30. V takýchto prípadoch je možné z ústavného hľadiska akceptovať relatívne dlhšiu dobu trvania predmetných konaní. Ústavný súd konštatuje, že povinnosť okresného súdu vysporiadať sa so všetkými návrhmi sťažovateľky sa tak nevyhnutne dostáva do konkurencie s povinnosťou tohto súdu poskytnúť súdnu ochranu bez zbytočných prietáhov a v primeranej dobe aj ostatným účastníkom iných konaní, ktorí sa pred dotknutým súdom uchádzajú o súdnu ochranu. Obdobný právny názor už ústavný súd v minulosti prezentoval napríklad v rozhodnutí sp. zn. II. ÚS 64/97, keď pri hodnotení porušenia práva na konanie bez zbytočných prietáhov poukázal na to, že „[v] rovnakom čase na identickom súde sa právo na konanie bez zbytočných prietáhov zaručuje mnohým osobám, ktoré sa v početných konaniach obrátili na súd s požiadavkou o odstránenie svojej právnej neistoty“.

V rámci kritéria významu veci pre sťažovateľku ústavný súd konštatuje, že v daných prípadoch nejde napr. o osobno-statusový spor, pracovný spor či spor pre sťažovateľku inak existenčný (pozri aj referenčnú rovinu – vec/veci).

31. Vzhľadom na uvedené, prihliadajúc na všetky okolnosti posudzovaných prípadov, ústavný súd dospel k záveru, že okresný súd postupom v označených konaniach sťažovateľky neporušil jej základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. právo na prejednanie veci v primeranej dobe podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Obdobné práva účastníkov iných konaní pred okresným súdom totiž nemôžu bez ďalšieho ustúpiť už identifikovaným právam sťažovateľky. Okresný súd je preto povinný zvoliť vyvážený prístup k ochrane týchto práv tak vo vzťahu k sťažovateľke, ako aj vo vzťahu k účastníkom iných konaní.

32. Pokiaľ ide o sťažovateľkinu námietku, že okresný súd nerozhodol v zákonom ustanovenej lehote 15 dní, ústavný súd konštatuje, že z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva, že zákon upravuje procesnú lehotu 15 dní na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie pre prípad, že exekučný súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom. Táto lehota pritom výslovne v zmysle zákona neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) (t. j. ak je exekučným titulom notárska zápisnica) a d) (t. j. ak je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok). Zákon upravuje túto výnimku z dôvodu potreby preverenia prípadnej existencie dôvodov neprípustnosti exekúcie. Uvedená výnimka upravená v § 44 ods. 2 týkajúca sa udelenia poverenia na vykonanie exekúcie, ak je exekučným titulom rozhodcovský rozsudok a notárska zápisnica, bola do Exekučného poriadku zavedená zákonom č. 144/2010 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, a to s účinnosťou od 1. júna 2010.

V predmetných veciach, tak ako to vyplýva z exekučných spisov okresného súdu, boli exekučným titulom rozsudky rozhodcovského súdu, a teda lehota 15 dní sa na vydanie poverenia v danom prípade nevzťahovala.

Navyše, z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku nevyplýva, že lehota 15 dní by sa mala vzťahovať na prípad, ak exekučný súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom a žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Naopak, zákon takúto lehotu v prípade negatívneho rozhodnutia exekučného súdu neukladá (uvedené platilo aj pred 1. júnom 2010).

33. Navyše, aj v prípadoch, na ktoré sa vzťahuje zákonná lehota podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, ústavný súd vyslovil právny názor, že pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy (obdobne aj pojem „v primeranej lehote“ obsiahnutý v čl. 6 ods. 1 dohovoru) je pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na v zákone ustanovené lehoty na vykonanie toho-ktorého úkonu súdu alebo iného štátneho orgánu. Pri posúdení, či došlo k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd na takéto lehoty síce prihliada, ale ich nedodržanie automaticky nevyvoláva porušenie uvedeného základného práva, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci. Porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov v zmysle citovaného článku ústavy nemožno preto bez ďalšieho vyvodzovať len zo skutočnosti, že štátny orgán dôsledne nepostupoval v zákonom ustanovených lehotách (I. ÚS 86/02, IV. ÚS 440/2012).

34. Vzhľadom na uvedené ústavný súd odmietol sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu ich zjavnej neopodstatnenosti.

B. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu, čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutých konaniach

35. Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, ak namietaným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to

bud' pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 4/00).

36. Sťažovateľka sťažnosťami namieta aj porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu a tiež porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutých konaniach a z jej argumentácie vyplýva, že ich porušenie namieta v priamej príčinnej súvislosti (z obdobných dôvodov) s namietaným porušením svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd po preskúmaní napadnutého postupu okresného súdu dospel k záveru, že z tohto postupu nemožno vyvodit' nič, čo by signalizovalo, že by mohlo dôjsť k neprípustnému zásahu do označených práv sťažovateľky. Ústavný súd vzhľadom na uvedené, a preto že dospel k záveru, že v sťažnosťami napadnutých konaniach nie sú splnené podmienky na vyslovenie porušenia základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, konštatoval, že v týchto konaniach nemohlo postupom okresného súdu dôjsť ani k porušeniu sťažovateľkou označených základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu a ani k porušeniu čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru.

Na základe uvedeného ústavný súd sťažnosti aj v týchto častiach pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

37. Po odmietnutí sťažností ako celku bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky na ochranu ústavnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. apríla 2013